

ката, като отъ Божии гнѣвъ, малкото черно облаче расте и къмъ нейния край цѣлото небе е мрачно и начумерено. Ева орждията на тиранството свършватъ своитѣ последни подигравки надъ борцитѣ за свободата и като Божие наказание, една градушка, незапомнена до тогава, се изсипва надъ цѣла Бузлуджа. . .

Нашиятъ народъ вѣрва, че като вали дъждъ на нѣкое погребение, това било знакъ, че на покойника му билъ свидень свѣтътъ. Градушката, която е падала по-скоро върху главитѣ на победителитѣ, отколкото върху тѣлата на победенитѣ, останали подъ дървета или, между шубраци, сигурно е била личба и за жалбата на жертвитѣ и за Божия сждъ върху убийцитѣ. Защото Богъ, наказвайки убийцитѣ, благославя ония, които сж готови да отдадатъ въ жертва на ближния си своето спокойствие, своето здраве, своето щастие, своя животъ. . .

Стара-планино, стара майко българска, символъ на тая земя, която подъ снѣгове и бури, подъ пекове и жеги, подъ мъжи и теглила растне и крепне, закриляна отъ твоята мощъ; хранилище на нашата сила, светилище на нашата свобода! Ти на твоитѣ мощни гърди си отхранила и отгледала толкова юнаци; ти си оплакала, погребала толкова херои, ти си била очарована зрителка на толкова борби, кървави и люти, за българска свобода. Твоитѣ недра сж били обагрени толкова пжти съ юнашка кръвъ, осѣяни съ юнашки кости. Кажми ми, както си отъ вѣкове прострѣла стройна снага на далеко и както гледашъ гордо, смѣло, на широко: видѣ ли нѣкжде и нѣкога юнаци по-безстрашни, подвигъ по-великъ и смъртъ по-славна отъ тия, на които сега, току що бѣ свидетелка? Кажми ми да зная що да мисля, що да кажа за тоя народъ, твоя народъ, безъ да ме обвинятъ, че го славословя безъ право, че го обичамъ безъ причина? . . .

Клатятъ влажни, сякашъ плачещи вейки, стари столѣтни джбове, тресе мощна снага Стара-планина, все така зелена и бодра, като въ млади години, шуми и бучи и тихо, и печално праща по вѣтъра, който я вълнува, твърди думи, горди слова: не, нѣмало е юнаци